„Danskeren,"

ET NYHEDS- OG OPBYGGELSES-BLAD FOR DET DANSKE FOLK I AMERIKA.

udgivet af
Danish Lutheran Publishing House,
Blair, Nebraska.

„Danskeren" udgaar Onsdag i hver Uge.
Pris pr. Aargang:
De Forenede Stater $1.50. Udlandet $2.00
Bladet betales i Forskud.
Bestilling, Betaling, Adresseforandring etc. med Undtagelse af Bidrag til Bladets Indhold adresseres:
DANISH LUTH. PUBL. HOUSE,
Blair, Nebr.

Alle Bidrag til Bladets Indhold — Korrespondancer, Afhandlinger og andre Artikler — sendes til dets Redaktør:
A. M. ANDERSEN, Blair, Nebr.

Entered at Blair Post office as second class matter.

Advertising rates made known upon application.

I Tilfælde af, at Bladet ikke modtages regelmæssigt, bedes man klage til det stedlige Postkontor. Skulde dette ikke hjælpe, bedes man henvende sig til „Danskeren"s Kontor.

Naar Læserne henvender sig til Folk, som averterer i Bladet, enten for at købe hos dem eller for at faa Oplysning om det averterede, bedes de altid omtale, at de saa Avertissementet i dette Blad. Det vil være til gensidig Støtte.

Onsdag den 14. Januar, 1914.

Rettelse. Menighedens Sekretær, Luck, Wis., beder os rette et Par Fejl i Kvitteringslisten fra Luck i Nr. 52. — Henry Robertsen er kvitteret for $1.00, skulde være 50c. S. Robertsen er kvitteret for 50c., skulde være Henry Skov $1.00.

Styrelsen for Pacific Kreds og Menigheden i Reedley, Calif., har udstedt Kald til Past. E. S. Rosenberg, Cordova, Nebr., henholdsvis som Missionspræst for i Fresno og Reedley, Calif. Om Past. Rosenberg tager imod dette Kald, derom har vi endnu ingen Oplysning.

Sprogstriden i Canada. Den gamle Strid i Ontario-Distriktet i Canada mellem Myndighederne og den fransk-katolske Minoritet om det engelske Sprogs Stilling i rent franske Skoler er atter fornylig bleven skærpet gennem en Episode i en Skole i Ottawa, hvor alle Eleverne efter Lærernes Opfordring rejste sig og forlod Skolen, da Skoleinspektøren begyndte at holde en Tale paa Engelsk. Det siges, at denne Skolestrike skal udvides til alle franske Skoler i hele Provinsen, og at Lærerne agter at gaa til højeste Domstol for at faa afgjort, at de ikke ved Lov er forpligtede til at undervise i det engelske Sprog.

At Blair, Nebraska, hvor den største danske Skole og den største danske Forlags- og Boghandelsforretning i Amerika findes, er Centret for alle Danske i U. S. A., det har vi ikke fundet paa, men vi opdagede det her om Dagen ved at se paa et Kort over U. S. A., som er udgivet i Danmark og gives med Almanakken „Danmark" for 1914. Se selv paa Kortet med de røde Prikker for, hvor Danskerne bor, og du vil ikke kunne finde noget Sted, der med større Ret kan regnes for Centrum, end Blair, Nebr. Men det er jo ogsaa i sin gode Orden, naturligois. — Et Pakkepost-Kort vi ser, at vor By ogsaa er U. S. A.s geografiske Centrum, nøjagtigt fra Øst til Vest og meget nær fra Syd til Nord.

I Anledning af Prof. Bernt A Støylens Udnævnelse til Biskop i Christiansands Stift, Norge, skriver „Vestlands-Posten": „Professor Støylens Udnævnelse til Biskop i Christiansands Stift vil vække Tilfredshed og Glæde overalt her i Stiftet. Det tør siges med Sandhed, at han var den rette Mand i denne høje Stilling. Han vil blive modtaget med ubetinget Tillid ogsaa af det kirkelige Lægfolk, der ved Hr. Støylens tidligere offentlige Virksomhed har lært ham at kende ikke blot som den lærde Teolog og praktisk dygtige Sjælesørger, men tillige som den populære Folkets Mand, der selv bondefødt har det bedste Kendskab til Landbefolkningens Kaar og de Tanker og Bevægelser, som der rører sig." Dertil føjer „Folkebladet": „Ogsaa her i Landet, hvor man ved hans Besøg i Sommer lærte ham saa fordelagtig at kende, vil man glæde sig over Prof. Støylens Ansættelse i den nye og vigtige Stilling."

Om de to dansk-amerikanske Kirkesamfunds Formænds Henstilling skriver „Kors og Stjærne"s Redaktør:

„Nogen Sammenslutning mellem disse to Samfund kan der ikke være Tale om. Det vilde være uheldigt. Men derimod at indgaa paa en fororagelig Levefod med hinanden, det er en anden Sag. Vi finder, at hvad der her aftrykkes efter „Kristelig Samler", en Art Konvention underskrevet af de to nævnte Kirkesamfunds Formænd, er et tiltalende Skridt."

Dansk-amerikansk Vintermøde: I „Kors og Stjærne" af 15. September tilbyder 16 Herrer og Damer et saadant Møde i København fra 10.—13. Febr. 1914. Den første Dags Eftermiddag samles Deltagerne i Grundtvigs Hus, hvor Programmet for Dagene fremlægges og godt og billigt samlet Hotelophold anvises. Dagstimerne vil blive brugt til under kyndig Vejledning at besøge de betydeligste og mindre let tilgængelige Seværdigheder, og Aftentimerne kan tilbringes i Ungdomsforeningerne i Grundtvigs Hus og Københavns Højskoleforening, hvor der vil blive holdt Foredrag af kendte Mænd, og hvor der kan blive Lejlighed til frit selskabeligt Samvær. Den sidste Aften, Fredag, haaber Indbyderne at kunne byde Deltagerne en Sang- og Musikaften af sjælden og ejendommelig Art, idet kgl. Skuespiller, Prof. Jerndorff, saa vidt hans Teatertjeneste tillader det, med Kor vil fremføre Middelalderens danske Folkeviser i ovrindelig Musik. — Planens Gennemførelse beror dog paa, om et tilstrækkeligt Antal tilrejsende Deltagere melder sig.

Romersk-katolsk Program med protestantisk Klang. Vi meddeler følgende efter „The Lutheran":

„Dersom de romersk-katolske Modernister kan udføre deres Program, saa vil de gøre deres Kirke ret protestantisk. I hvert Fald, her er Programmet:

1. Frihed til videnskabelig Forskning paa alle Felter.

2. Absolut Lydighed mod Gud alene. Lydighed mod Mennesker imod Samvittigheden er Synd.

3. Adskillelse mellem Kirke og Stat.

4. Afskaffelse af tvangen Celibat for Præster.

5. Reform af den offentlige Gudstjeneste i Retning af Simpelhed og Renhed. Gudsdyrkelse tilkommer kun Gud. Afskaf Helgentilbedelse, Præstens magiske Funktioner og obligatorisk hemmeligt Skriftemaal.

6. Evangeliet maa gives Folket.

7. Afskaffelse af latinsk Sprog i Liturgi og Reform af Liturgien.

8. Retten til at vælge Præster maa tilbagegives Lægfolket.

9. Sympati med alle store, rimelige og retfærdige sociale Reformer uden Hensyn til Parti og i Overensstemmelse med det kristne Ideal.

10. Broderligt Forhold mellem Protestanter og romersk-katolske og saa mange andre, som i Sandhed følger Kristus.

Vort Samfundsmøde.

(Af A. M. Andersen.)

I.

Aarsmødet sidste Sommer i Racine fattede følgende Beslutning:

„Aarsmødet henlægger til de respektive otte Kredse i Samfundet at drøfte Forslaget om Forfatningsforandring fra Menighedsrepræsentation til Kredsrepræsentation (paa Aarsmødet) paa de delegerede Kredsmøder og meddele Resultatet til Samfundets Sekretær til Offentliggørelse i god Tid forud for næste Aarsmøde til endelig Afgørelse."

Af de offentlige Meddelelser fra Kredsmøderne har vi set, at Beslutningen har været taget til Følge vistnok i alle Kredsene i hvert Fald saa vidt, at Forslaget har været fremme, og der er faldet Beslutning i Forhold til det. Men man bliver ikke klog paa, om det har været „drøftet".

Det eneste, jeg har lagt Mærke til i Retning af Drøftelse, er Past. Chr. Falcks Foredrag ved Kredsmødet i Iowa Kreds.

Men alene det Faktum, at Spørgsmaalet har været paa Dagsordenen iblandt os saa længe, som det har, burde være Grund nok til at ønske det grundigt drøftet, før det til næste Aarsmøde skal endelig afgøres — i hvert Fald for en Tid.

Jeg kan saa godt tilstemme, hvad Past. Falck fremholdt i Indledningen til sit Foredrag, nemlig at Guds Ord intet paabyder i saa Henseende, men Spørgsmaalet maa besvares med Henblik paa, hvad der efter vort Skøn vil tjene Kirken og Guds Riges Sag iblandt os bedst, — det vil saa med andre Ord sige, at Flertallet af Kirkens Repræsentanter faar — efter grundig Drøftelse — afgøre det.

Jeg vil saa begynde med at sige, at jeg for een er afgjort imod den Maade, hvorpaa Samfundet hidtil har holdt sine Aarsmøder, og jeg skal give mine Grunde derfor, — men lad mig her bemærke, at jeg skriver personlig, fordi jeg anser for urigtig at deltage i denne Drøftelse i Egenskab af Redaktør.

Det er med Villie, jeg skriver, at jeg er imod den Maade, hvorpaa vi hidtil har holdt Aarsmøde, og ikke imod Konstitutionsbestemmelsen desangaaende.

Vor Konstitution siger, at alle Samfundets Menigheder bør lade sig repræsentere paa Aarsmødet ved een Delegat, og Menigheder, som har 50 mandlige Medlemmer over 21 Aar, ved to, hvilke Delegater sammen med Samfundets tjenstgørende Præster udgør Aarsmødets tale-, stemme- og valgberettigede Medlemmer.

Efter denne Bestemmelse skulde der have været ca. 120 Præster (der var 55) og 187*) Menighedsdelegater (der var 63) ved sidste Aarsmøde. Repræsentationen var saaledes lidt over en Trediedel af, hvad den efter Bestemmelsen kunde og burde have været.

Jeg er imod en Bestemmelse, som ikke praktiseres og ikke kan praktiseres.

Af de 63 Delegater var 15 fra Nebraska, 14 fra Wisconsin, 12 fra Iowa, 6 fra Illinois, 5 fra Minnesota, 4 fra Michigan, 1 fra S. Dak., 1 fra N. Dak., 1 fra Maine, 1 fra Colorado, 1 fra Montana, 1 fra Oregon, — altsaa 41, langt over en Majoritet fra tre Kredse. Noget lignende forholdt det sig med Delegationen af Præster.

Der er to Ting, vi her bør lægge Mærke til — 1) Repræsentationen var langtfra en Halvdel af, hvad den burde være, 2) den var væsentlig fra Kredsene i Nærheden af, hvor Aarsmødet holdtes. Lignende har været Tilfældet ved de tidligere Aarsmøder.

Det næste, jeg vil paapege, er det urimelige i vor nuværende Bestemmelse. Der er 3,178 Mil pr. Jernbane mellem New York og San Francisco. Læg saa for Østkystens Vedkommende dertil Afstanden fra Maine til New York (ikke at tale om de Par Præstekald, der ligger længer i Nord) og for Vestens Vedkommende Afstanden fra Oregon og Los Angeles til San Francisco.

Afstanden fra Alberta, Can., til St. Louis, Mo., har jeg ikke gjort mig den Ulejlighed at udregne, heller ikke den paa Østkysten til Florida.

Naar man saadan ser ud over Samfundet, hører der ikke megen praktisk Indsigt til for at skønne, at det er umuligt endog tilnærmelsesvis at praktisere vor nuværende Forfatningsbestemmelse for Repræsentationen til vort Samfundsmøde.

Og var det muligt at praktisere den, saa mener jeg, at det var uforsvarligt at gøre det, uforsvarligt i Forhold til vor Evne at give Jernbanekompagnierne saa mange Penge for at holde vort Samfundsmøde en Gang om Aaret,.

En anden uheldig Side ved vor hidtidige Aarsmøde-Praksis er, at Præsterne selv skal betale deres Rejser, og Menighederne skal betale hver sin Delegats Rejse til Aarsmødet.

Det er uheldigt fra to Sider set. Først fordi Præsterne ikke repræsenterer blot sig selv, men Menighederne, og fordi de smaa Menigheder, hvem det er svært nok for at bestride deres lokale Udgifter og de fjernt lokaliserede Menigheder — saa godt som er afskaaret fra at lade sig repræsentere, — dernæst fordi det er umuligt at forpligte nogen til at rejse som Repræsentant, naar han selv skal betale Rejsen.

Her er netop en vældig Hindring for at praktisere den Bestemmelse, vi nu har, og Følgen er, at det bliver de centralt beliggende og de bedre stillede Menigheder og Præster, der kommer til at styre Kirken.

I Forbindelse hermed bør det paapeges, at Centret flyttes Aar for Aar, som Aarsmødet holdes paa forskellige Steder, og et Aarsmøde kommer let til at gøre om ved, hvad et forudgaaende Aarsmøde har bestemt.

Her er nu i Korthed peget paa, hvad jeg har imod vor nuværende Maade at holde Aarsmøde paa. Vi burde se at finde en Bestemmelse, som vi vil og kan nogenlunde praktisere, som giver Samfundet en ligelig Repræsentation, og efter hvilken Retten og Pligten følges ad.

*) Da der ingen Lejlighed gives til at finde ud, hvilke Menigheder har over 50 mandlige Medlemmer over 21 Aar, har jeg regnet to Delegater fra Menigheder, som har over 150 konfirmerede Medlemmer.

A. M. A.

Til Menigheder og Præster i N. Dak. Kreds.

Kære Menigheder og Præster! Guds Fred! Herrens rige Naade vorde eder alle mangfoldeligen til Del i det nye Aar i vor Herres Jesu Kristi Navn!

Som det vil være en Del af eder bekendt, oplyste Kredskasseren under Kredsens Delegerede Aarsmøde i Efteraaret sidstleden, at de allerfleste Præster i Kredsen havde indsendt hele Oktoberofferet til Samfundet uden at Kredsen havde faaet sine lovlige hjemlede to Trediedele deraf til Kredsmissionen. Jeg gjorde Fordring paa, at Kredsen skulde gøre Skridt til at faa disse Penge tilbage. Men da der saa opstod Tvivl om, hvem der havde Ret, de Præster, der havde indsendt hele Offeret til Samfundet, eller jeg, lovede jeg at forespørge hos Samfundets Formand og svare offentlig. Jeg har spurgt Formanden, og han siger i et Brev datteret den 1. Jan., 1914: „Ja, det er en Vedtægt, at de to Trediedele af Offeret gaar til Kredsmissionen."

Da det nu en Gang for alle er fastslaaet, at de to Trediedele af alle Ofre til Indremissionen, som optages i Kredsen — Oktober-Offeret iberegnet — gaar til Kredsmissionen, saa bedes alle Menigheder og Præster i N. Dakota Kreds venligst om for Fremtiden at indsende alle disse Ofre til Kredskasfereren: Mr. Lars Petersen, Box 472, Sidney, Montana. Han vil holde Regnskab derover og sørge for, at Samfundet faar sin tredie Del. Det er den bedste Maade at ordne Sagen paa, og det er ogsaa den Vej, man gaar frem i andre Kredse. Paa den Maade kan der holdes Orden, saa enhver faar sit. Og hvorfor skal vor til Dels fattige men offervillige Kreds først betale sine egne Udgifter til Kredsmissionen og saa desuden bortgive to Trediedele af Oktober-Offeret til Samfundet; medens ingen anden Kreds i Samfundet gør sligt. Jeg har desuden bedet Kredskassereren om at søge at udfinde, hvor meget der ad den Vej er gaaet tabt for Kredsen det sidste Aar, og saa fratrække den Sum fra det, vi skylder Samfundet, inden han indsender samme.

Broderligst paa Kredsens Vegne.

J. J. Kildsig.
Formand.

PS. Paa Kredsmødet anførtes som Forsvar for Indsendelsen af hele Oktober-Offeret til Samfundet, at Formanden i sin Opfordring i Bladene aldrig havde sagt et Ord om, at to Trediedele af Offeret skulde gaa til Kredsmissionen. Det vilde maaske være godt, om vort Samfunds Formand i Fremtiden vilde gøre det for deres Vedkommende, som ikke kender saadanne Bestemmelser.

J. J. K.

Til Minnesota Kreds.

Menigheder og Præster oplyses herved om, at Kredsens Bestemmelse angaaende en Kolportør er taget til Følge. Det er lykkedes os at faa Stud. Østergaard fra Albert Lea, Minn., til at arbejde i Kredsen en 3 Maaneder med Bogsalg og muligvis aflægge et Vidnesbyrd baade offentlig og privat, hvor Lejlighed gives. Hans Rejseplan vil senere blive sendt til Præsterne.

Da alle Præster og Delegater, saa vidt jeg ved, stemte for dette Forslag ved Kredsmødet i Cushing, har vi al Grund til at tro, at man ogsaa nu vil glædes over denne Begyndelse. Derfor venter vi, at Stud. Østergaar vil altid møde Velvillie hos Guds Folk, saavel som at man vil gøre, hvad man kan for at befordring og Ophold kan blive saa billig som muligt, da Kredsen jo betaler alle Udgifter og faar alle Indtægter.

Hvis man fattes Kærlighed til den Sag — da vil jeg meget anbefale, at man læser Hans Nielsen Hauges Levnedsbeskrivelse — eller den danske Indremissions Historie —helst begge—. Da tror jeg, at man vil begynde at bede Herren om, at det maa lykkes. Det var disse Skrifter, som bragte mig til paany, at overveje denne Sag — sammen med flere af Kredsens Præster saavel som Lægfolk. Maa Herren faa i sin Naade velsigne denne Del af vor Kredsmission hans Navn til Ære.

Paa Kredsens Vegne,

H. W. Bondo.

N.B. Vi handler selvfølgelig med D. L. P. H. — Samler Abonenter paa vore egne Blade osv.

Dana College.

Vi naaede saa atter i Aar, at faa Skolen fuld af Elever. Der er nu ca. 190 Elever paa Skolen, og det betyder, at hver Plads er optaget, Værelser og Klasseværelser, Spisesalen og Kapelet er næsten overfyldt, og det er vi ogsaa glade for; thi der er ikke meget ved at se de tomme Værelser, de opstablede Stole i Spisesalen eller de tomme Bænke ved Møderne i Kapelet. Maatte saa ogsaa de mange unge faa baade timelig og aandelig Udbytte af deres Ophold her.

— Vore Delegater til det kristelige Studentermøde i Kansas City, Prof. V. Mengers og Stud. J. M. Andersen, vil aflægge Rapport fra Mødet paa Lørdag Aften, den 17. Jan. Kl. 8.

Søndag den 31. Jan. Kl. 3. Eftermiddag vil Trin. Sem. Hedningemissionsforening afholde sit aarlige Forretningsmøde, og Søndag den 1. Febr. vil der blive Hedningemissionsmøde her paa Skolen baade Eftermiddag og Aften, hvortil alle kærligst indbydes.

Venlig Hilsen til Bladets Læsere.

J. P. M. M.

Danmarks-Korrespondance.

København, 27. Dec., 1913.

Lille dansk-amerikansk Julemøde.

Julen har en sælsomt dragende Magt. En gammel hjemvendt Amerika-Dansker — han havde været borte i 37 Aar — fortalte os forleden, at hvad der allermest havde fyldt hans Sind paa Rejsen hjem var Tanken om, at han i Aar skulde tilbringe Julen i det samme Hjem, hvor han i sin Tid havde fejret den sammen med sine Forældre, og hvor nu en Broder boede. Det er vist gaaet mange som ham af de Hundreder af Dansk-Amerikanere, der har været med Julesskibene hjem. Det sidste af disse — det „rigtige" — kom ind i Søndags og man forstaar, at Passagererne ingen Ro havde, før de hver især var kommen hjem til den Plet Danmark, der er mest for ham. Derfor var Dansk-amerikansk Kvindeforenings Fest for de hjemvendte i Mandags i Grundtvigs Hus heller ikke særlig stærkt besøgt. Foreningens Formand, Enkefru Høgsbro, havde pyntet Salen med dansk og amerikanske Flag, og Tonerne af „Elverhøj" bød Gæsterne velkommen. Saa besteg cand. mag. Appel — tidligere i Des Moines — Talerstolen:

„Hvad skal vi fortælle, naar vi vender hjem? Skal vi fortælle om de høje Skyskrabere paa 51 Etager, om Præriens Storhed og de høje Bjerge? Jeg tror det ikke, det gaar let, som det gik en Bekendt af mig; da han havde endt sin Fortælling, udbrød en af hans Tilhørere: „Ja, det kan man da forstaa, hvad er, for det er en rigtig god amerikansk Løgn". — Næh, vis dem først, hvor meget vi har bevaret af det, vi fik, da vi var hjemme; det skaber Tillid; og saa kan du komme med Skyskraberne. Men du skal ogsaa fortælle dem, at Amerika er et frit Land — ikke i den Forstand, at der ingen Tvang er, der er Masser af Tvang, men der er ogsaa Kald for enhver, saa han frit kan udvikle sine Kræfter."

Det næste Vintermøde for hjemmeværende Dansk-Amerikanere afholdes i Dagene 10.—13. Februar under Ledelse af Vinhandler Johs. Schrøder. Derimod har „Dansk Verdensamfund", der i Fjor afholdt et vellykket Stævne for hjemmeværende Danske fra Udlandet, ikke fundet det Umagen værd ved at gentage Festen i Aar at søge at skabe sig Popularitet mellem Amerikas Danske.

* * *

Kinetophonen,

Edisons Opfindelse, naaede endelig hertil, saa den kunde forevises her i Byen 2. Juledag i det nyoprettede Empire—Teater i Paladshotellet; Forbindelsen med Onkel Sam mærkedes ved, at Facaden var prydet med amerikanske Flag, Programsælgerinden bar Cravats af samme stjernestribede Art, og Orkestret lagde for med den ikke ukendte „Stars and Stripes".

Lad det være sagt straks: Thomas Edison skuffede. Hans Opfindelse er vist ikke komplet endnu, dertil var Stemmerne alt for metalagtige og flosede, Talen gik nærmest tabt, og kun Sang og Musik, der da ogsaa spillede en mægtig Rolle i Repertoiret, kunde opfattes, men Skuespillerne stod ogsaa og pressede Strube- og Instrumenttonerne frem under megen Anstrængelse.

Som Kinetophonen endnu er, bliver den næppe nogen farlig Konkurrent til „Mennesketeaterne". Og for den Sags Skyld vist heller ikke til de „stumme Teatre".

* * *

Den svenske Spionaffære.

Det kan jo nu se ud, som om vore brilliante Brødre hinsiden Sundet ikke havde saa megen Uret, da de paastod, at der i København var et Slags Centralbureau for Udspionering af Sveriges Militærvæsen; den udpegede Chef for dette Bureau Konsularagent Hampen er nu afrejst til Rusland med sin Familie, og den i Boden arresterede Løjtnant Frederikssen skal jo have tilstaaet at have drevet Spionage ved den russisk-svenske Grænse.

Da vi tilfældig var vidende om, at der ude paa Strandvejen — tæt ved Hr. Hampens Bolig — bor en anden Russer, Hofraad von Pjantoff, hvis Navn for øvrigt slet ikke har været nævnt i Bladene i Spionerisagen, aflagde vi ham et Besøg. Hr. v. Pjankoff udgiver sig for tidligere Amtmand i det russiske Guvernement Witebsk, men har dog vistnok kun været noget midt i mellem Birkedommer og Sognefoged, hvad hans Titel — Hofraad — ogsaa antyder. Havde han været Amtmand, var han gaaet af som Statsraad.

Hr. von Pjankoff, om hvem vi vidste, at han hørte til Hr. Hampens Omgangskreds, staar i sin Lejlighed og betragter en større Mængde pakkede Kufferter. „Ja, maa endelig ikke tro, at jeg ogsaa vil tilbringe Julen i Rusland som Hr. Hampen — smiler Hofraaden — jeg befinder mig udmærket her Men jeg forstaar paa den anden Side godt, at han stak af, og jeg tror heller ikke, at han kommer tilbage. Jeg kom for Resten ikke meget sammen med Hampen — vi sympatiserede ikke, der var noget hemmelighedsfuldt over ham, vi kunde aldrig tale ud sammen. Og i provos den meget omtalte Kikkert, Stjerneklarten, som jeg udtalte min Glæde over at faa Lov engang til at se i, naar det var stjerneklart. Hr. Hampen indvilgede ogsaa heri, men der var altid noget i Vejen, den stjerneklare Nat kom aldrig.

For øvrigt forstaar jeg ikke, hvorfor Rusland egentlig skulde spionere i Sverige! Havde det været i Tyskland eller Tyrkiet, det havde været en anden Sag. Men jeg giver mig for Resten slet ikke af med Politik — jeg opholder mig her for at tilvejebringe en direkte Handelsforbindelse mellem Rusland og Danmark uden Mellemforhandlere, hvilket giver mig nok at tage vare. Politik lader jeg ligge."

Vi tager nogenlunde beroligt Afsked med den frivillige russiske Handelsattaché, Hofraad von Pjankoff.

* * *

„Frederik d. VIII."

Skandinavien - American Liniens nye Kæmpedamper ligger nu fortøjet ude i Frihavnen og ruster sig til sin første Atlanterhavstur den 5. Februar. Men forinden Baaden faar Lov til at gaa, skal der jo afholdes forskellige Prøver med den. En af disse fandt Sted i Dag, idet et udsøgt Selskab, hvoriblandt nærværende Blads Repræsentant i Danmark, dels besaa det prægtige Skib, dels foretog en Prøve med dets Køkken og Vinkælder, idet det forenede Dampskibs Selskab gav en Lunch om Bord.

Her skal lige nævnes de vigtigste Tal, der angaar Skibet. Det er paa 12,000 Tons, er 540 Fod langt, udvikler 10,000 Hestekræfter og kan befordre 12 a 1300 Passagerer (1. Klasse 233, 2 Klasse 295 og 3. Klasse 700); Besætningen tæller 260 Mand.

Skibet løber 17 Miles i Timen og kan saaledes om Vinteren gøre Rejsen i 10 Dage, om Sommeren i 9, altsaa hurtigere end de tre andre Baade. Fra 16 Kedler fremkaldes Drivkraften til de to Propeller, og Skibet er forsynet med Dobbelt bund og 11 vandtætte Skodder, der alle kan lukkes oppe fra Kommandobroen; at traadløs Telegraf, Ildslukknings- og Redningsmateriel er først „up-to-date" er maaske overflødigt at bemærke.

I „Frederik VIII" findes 7 Dæk, og det øverste Promenadedæk er beskyttet forude af Vindfangere. At Udstyrelsen om Bord i øvrigt er nærmest overdaadig er maaske ogsaa overflødigt at oplyse, blot skal vi fortælle, at der findes Luksuslejligheder, bestaaende af Sovekammer, Dagligstue og Badeværelse. Men det, der efter vor Mening betyder det største Fremskridt, er Forholdene paa 3. Kahyt. Naar der paa de andre Baade er beskedne Spiserum og Underdæks-Fællesoverum, findes der i „Frederik VIII" elegante Kamre til 4, 6 og 8 Personer og store luftige Spisesale — næsten overdaadigt indrettede for en Emigrant. For Fuldkommenheds Skyld skal blot tilføjes, at der findes Børneværelser, Hospitaler og Apotek, Badeværelser i Mængde (ogsaa paa 3. Kahyt).

Alt dette og meget mere erfarede vi, da vi under sagkyndig Ledelse besaa det store prægtige Skib fra den 100 Fod over Vandlinien liggende Kommandobro til det underste Maskinrum, men Pladsen tillader os ikke at gaa i endnu yderligere og fristende Detailler, blot skal vi tilføje, at Kaptajn Thomsen (tidligere „C. F. Tietgen") og Regnskabsfører Petersen (forhen „Oscar den Anden") kommer til at forestaa Skibets navigationelle og regnskabsmæssige Ledelse.

Ved Lunchen, hvori deltog 100 Gæster — Pressen og Selskabets Agenter i Ind- og Udland — talte for den danske Emigrant, der bragtes til Amerika under det rød-hvide Flag og under Malteserkorpset, Emigrant, der ogsaa engang kommer hjem paa Besøg — ham, der i Virkeligheden er med til at bære Scandinavian-American Line, saa han bæres over Havet af dens moderne, hyggelige og sikre Skibe, til hvilke „Frederik den Ottende" nu har sluttet sig.

Spore.

En af Banebryderne vandret bort.

Hans Nielsen Christensen, som var Nr. 2 af alle Danske, der nedsatte sig i Platte Co., Nebr., er ikke mere hernede. Det tynder ud i Rækkerne; de første Banebrydere tager Afsked fra deres lange Arbejdsdag, den ene efter den anden.

H. N. Christensen blev f. den 3. Nov. 1840 i Jylland, Danmark. Han var med i Krigen 1864 og har for nylig ansøgt om Hædersgaven for Krigsveteranerne.

Den 8. Dec. 1865 indgik han i Ægteskab med sin ham overlevende Hustru, Kirsten f. Hansen. I 1874 udvandrede han med Familie til Amerika og ankom til Columbus, Nebr., den 15. April. I Platte Co., hvortil en af hans Brødre var ankommen 3 Aar forud, tog nu ogsaa Christensen Homestead og har boet derpaa til sin Død. Han har været vel agtet blandt sine Medborgere; var Vejinspektør i sit „Townships" for omkring 25 Aar. Deres Hjem var et gæstfrit og venligt Hjem. Bethania Menighed, Platte Co., var han med til at stifte og var Medlem af den til sin Død eller i tidt over 39 Aar.

H. N. Christensen og Hustru har i deres Ægteskab haft 6 Børn, hvoraf 2 døde som smaa i Danmark; 3 Sønner og een Datter overlever deres Fader.

Han nød gennem sit lange Liv et ualmindeligt godt Helbred, indtil han for snart 2 Aar siden fik et Slagtilfælde. Siden den Tid følte han sig mere eller mindre daarlig; dog var han for det meste fri for Pine. Men saa for omtrent 2 Maaneder siden begyndte han at lide af Aandenød, der tog mere og mere til, indtil han Tirsdag den 6. Jan. Kl. lidt over 11 afgik stille ved Døden.

Han blev begravet Søndag Eftermiddag den 11. Jan. fra Bethania Menigheds Kirke. Det vidste sig den Dag, at han havde været vel kendt og anset; thi et større Ligfølge, end der var med ved H. N. Christensens Begravelse, har der maaske næppe været set blandt Danske i Platte Co., Nebr.

Sværest vil jo vist denne Bortgang blive for hans gamle Hustru, der trofast har fulgt ham gennem fattige Kaar og bedre Kaar i stærkt op imod 50 Aar. Herren give i sin Naade, at de maa finde hinanden igen paa Jesu høire Side.

Hans Nielsen Christensen blev 73 Aar, 2 Maaneder og 3 Dage gammel.

Velsignet være hans Minde!

A. H.